

Innkalling

Utvalg:	Formannskapet
Møtested:	TEAMS
Dato:	19.04.2021
Tid:	Kl. 16:00

Forfall med kortfattet begrunnelse og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til møtesekretær på valg@karmoy.kommune.no eller på telefon 52 85 74 21 / 19 / 22.

Varamedlemmer møter kun etter nærmere avtale med sekretariatet.

Orienteringer:

Kl. 16:00 - KS v/Gunvor Eldegard, offentlig arbeid/tilrettelegging for næringsutvikling

Kl. 16:30 - koronasituasjonen i Karmøy kommune

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
026/21	Budsjettoppfølging per februar
027/21	Temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024
028/21	Status på etterbruk av kommunale eiendommer
029/21	Salg av tidligere Håland skole
030/21	Revidert strategi for tilsyn og ulovlighetsoppfølging
031/21	Prioritering av hovedmål til kommuneplanens samfunnsdel
032/21	Samlesak for referatsaker
033/21	Samlesak for spørsmål

Kopervik, 12.04.2021

Jarle Nilsen

Ordfører

Dato:

07.04.2021

Arkivsak-ID.:

21/3349

JournalpostID:

21/17745

Saksbehandler: Øystein Hagerup

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
026/21	Formannskapet	19.04.2021

Budsjettoppfølgning per februar

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy formannskap tar budsjettoppfølgning per februar til orientering.

Saksutredning

Sammendrag

Denne saken gir et sammendrag av noen hovedtendenser i budsjettoppfølgningen tidlig på året. Erfaringsmessig er det stor usikkerhet knyttet til de prognosene så tidlig på året, men samtidig er det en del negative signaler som må følges tett fremover.

Samlet sett er det en negativ prognose på -32 mill. kroner. Dette er knyttet til tjenesteproduksjonen, mens prognosen for de sentrale postene (skatt, rammetilskudd, finansposter mv) ikke skiller seg veldig fra forutsetningene i budsjettet. Hovedpunktene er omtalt under. Usikkerhet om merutgifter til korona kommer i tillegg. Det er stor risiko for at merutgiftene der vil kunne bli større enn det som *så langt* er kommet av ekstra midler.

Selv om usikkerheten på nåværende tidspunkt er stort er den negative prognosen for februar et tegn på at flere deler av tjenestene opplever et sterkt kostnadspress, og at en del av de forholdene som

bidro til positive tall i 2020 enten er innarbeidet i 2021-budsjettet eller ikke antas å være til stede i samme grad i 2021.

Sentrale poster

- **Skatt og rammetilskudd (budsjettprognosen opprettholdes):** Det er foreløpig ikke grunnlag for å vurdere endring av budsjettprognosen. Skatteinngangen i 2020 endte opp noe lavere enn det siste statlige anslaget, og også per februar var skatteinngangene svakere enn årsvekstens om ligger til grunn for skatteanslaget i statsbudsjettet. Det antas imidlertid at veksten i år vil ta seg opp i månedene fremover hvor koronasituasjonen i 2020 bidro til spesielt lav skatteinngang. For Karmøy, med det relativt lave nivået kommunen har i skatteinntekter per innbygger, fungerer inntektssystemet slik at det først og fremst er nasjonal skatteinngang som påvirker sum frie inntekter, mens lokal skatteinngang styrer om inntektene kommer i form av skatteinntekter eller inntektsutjevning over rammetilskuddet. Nye anslag ventes i mai når regjeringen legger frem revidert nasjonalbudsjett.
- **Eiendomsskatt (+2,2 mill. kroner):** Første termin av eiendomsskatt er fakturert, og per februar er det en positiv prognose på 2,2 mill. kroner. Dette skyldes to forhold. For det første har boligverdiene som er mottatt fra skatteetaten økt noe, i tillegg til at flere boliger/fritidsboliger er taksert. Dette bidrar med en knapp mill. kroner i positivt avvik. For det andre er det forventet mer inntekter på 1,2 mill. kroner knyttet til nye takstobjekter. Det er fortsatt usikkerhet til pågående saker. Det er en usikkerhet knyttet til pågående saker. Sivilombudsmannen har kommet med en uttalelse til en kommune rundt metoden for å beregne såkalt særskilt skattegrunnlag. Beregningsmetoden som de skisserer er ikke i samsvar med KS sin anbefaler som kommunene har lagt til grunn. KS har jobbet med denne saken over lengre tid, og det forventes avklaringer i løpet av mars. En eventuell omgjøring av takstene kan bli betydelig lavere inntekter for kommunen. Det pågår også andre saker som vil kunne ha betydning. Samtidig har Høyesterett sagt nei til å behandle en anke fra blant annet Equinor om hvordan gassrørledningen over Karmøy skal takseres, slik at dommene fra tingretten og lagmannsretten blir stående. Kommunen er tilkjent saksomkostninger.
- **Andre statstilskudd (-2,4 mill. kroner):** Andre statstilskudd ført under sentrale poster gjelder rente- og avdragskompensasjonsordninger, integreringstilskudd og havbruksfondet. Per februar er det en negativ prognose på -2,4 mill. kroner. Dette skyldes integreringstilskuddet. Karmøy kommune mottar integreringstilskudd det året flyktninger bosettes i kommunen, samt de påfølgende 4 årene. Tilskuddene er høyest de første årene. Det ble bosatt færre flyktninger i 2020 enn lagt til grunn for budsjettet, og dette gir seg utslag i at kommunen får tilskudd for færre personer enn budsjettet. Samtidig er satsene for integreringstilskudd lavere enn budsjettet. Blant annet er satsen for enslige mindreårige flyktninger redusert, mens andre satser har fått en lavere prisjustering enn budsjettprognosen la til grunn. Prognosen for integreringstilskuddet viser et negativt avvik på -2,6 mill. kroner. Høyere rentenivå enn anslått i budsjettet medfører at prognosen for rente- og avdragskompensasjoner er 0,2 mill. kroner høyere enn budsjett.
- **Finanspostene (+3,7 mill. kroner):** Per februar viser prognosen for finanspostene et positivt avvik på 3,7 mill. kroner. Dette er i hovedsak en konsekvens av positiv avkastning i finansmarkedet, som gir en positiv prognose om man legger til grunn en normalavkastning ut året. Dette stod for 3,2 mill. kroner av den positive prognosen per februar. Dette vil svinge gjennom året.

Det er i 2021 budsjettert med en 3-mnd nibor rente på 0,3 prosent, men rentenivået er nå økt noe. Det anslås nå at gjennomsnittlig 3-mnd nibor rente for 2021 vil ligge på rundt 0,5 prosent. Dette trekker opp anslaget på renteinntektene med 1,0 mill. kroner.

Rentekostnadene går også noe opp. Kommunen har en relativt høy andel fastrente i porteføljen, slik at renteendringene i begrenset grad slår inn i kommunens gjennomsnittlige lånerente. Det er budsjettert med en gjennomsnittlig rente på 1,69 prosent i 2021 (inkl. gebyrer og omkostningen), mens prognosen nå er på 1,72 prosent. Dette utgjør økte kostnader på vel 0,5 mill. kroner i forhold til budsjett.

Rentekostnaden avhenger også av hvor stort låneopptaket for 2021 blir, og når det tas opp. Det forventes ny informasjon om dette i forbindelse med 1. tertialrapport for investeringene, den vil komme til behandling i mai/juni. De siste årene har det vist seg at låneopptaket har blitt lavere enn først anslått, fordi investeringene tar noe mer tid å gjennomføre enn planlagt, og finansieringsbehovet har da blitt lavere. Dette vil kunne redusere rentekostnadene i forhold til budsjett.

Tjenesteproduksjonen

I driften av tjenesteproduksjonen er det per februar meldt inn en negativ prognose på totalt -35 mill. kroner. Fordelt på etat er det meldt inn om lag -25 mill. kroner knyttet til oppvekst- og kulturostaten, -20 mill. kroner i helse- og omsorgsetaten, mens det på øvrige områder er en prognose på +10 mill. kroner, i all hovedsak knyttet til vann, avløp og renovasjon. De største avvikene per tjenesteområde er omtalt under:

- **Barnehage (-13 mill. kroner):** Etterspørselen etter barnehageplasser er høyere enn budsjettert. Dette gjelder både barnetallene i barnehagene våren 2021, og de foreløpige tallene for barnehageopptaket for kommende høst. Forklaringen ser ikke ut til å ligge i antall barn i kommunen, men at en større andel av den har barnehageplass. Tall per telletidspunktet 15.12.20 viser at dekningsgraden i barnehagene i Karmøy har økt, særlig for 0- og 1-åringer. Sammenlignet med tallene ett år tidligere har dekningsgraden for 0-åringer økt fra 7,4 til 12,3 prosent, mens dekningsgraden for 1-åringer er økt fra 68,7 til 77,4 prosent. Det er også en mindre økning i dekningsgraden for 2-åringer, som er økt fra 93,8 til 94,6 prosent. Dekningsgraden for 3-5 åringer er om lag uendret. De høyere dekningsgradene forklarer mesteparten av den negative prognosen så langt. I tillegg er det også fortsatt en negativ prognose knyttet til styrket tilbud til førskolebarn. Det jobbes systematisk for å bedre den spesialpedagogiske hjelpen i alle ledd. Målet er at alle kommunenes barnehager skal få økt sin kompetanse innen arbeidet med spesialpedagogisk hjelp, slik at barn som har behov for ekstra støtte/tilrettelegging lettere kan oppleve å få et godt tilbud innenfor barnehagens allmenpedagogiske tilbud, og i mindre grad ha behov for vedtakstimer i form av enkeltvedtak. Arbeidet med å redusere antall vedtakstimer som i dag gis til barn som har behov for ekstra støtte/tilrettelegging tar tid. Foreløpig forventes det et merforbruk i forhold til budsjett, men at negativt avvik vil være mindre enn i fjor.
- **Skole (-10 mill. kroner):** Det er en viss bekymring knyttet til høy og krevende aktivitet, og lønnskostnadene er høye i forhold til budsjett. Driften oppleves som krevende, og situasjonen med covid-19 gir ekstra utfordringer med å opprettholde et mest mulig likeverdig tilbud til barn og unge. Utviklingen per i dag gir en prognose på -10 mill. kroner på tjenesteområde skole sett under ett, hvis utviklingen fortsetter. Det kan noe usikkerhet knyttet til om noe av dette er direkte relatert til pandemisituasjonen, eller om det også har sammenheng med andre forhold. Dette må følges opp videre frem mot neste rapportering.

· **Omsorg (-22 mill. kroner):** Kommunen hadde i 2020 et positivt avvik knyttet til tjenestoområde omsorg. Den største faktoren som spilte inn her var en lav vekst i vedtakstimer i hjemmetjenestene, sammenlignet med budsjettet. Det gav et positivt avvik på grunn av lavere volum, selv om tjenestene ble drevet til en høyere kostnad per vedtakstime/bruker enn det som var forutsatt i budsjettet. Antall vedtakstimer steg utover høsten, og dette ligger derfor foreløpig ikke an til en slikt positivt volumavvik i 2021.

Særlig innen institusjon er det utfordringer med kostnadsnivået i forhold til budsjett. Tjenestene opplever å ha flere pasienter i sykehjem med behov for skjerming, og hvor det er vanskelig å legge til rette for god skjerming og dette medfører en tettere bemanningsfaktor for å skjerme pasientene og andre beboere. Barnebolig/avlastning opplever et økende behov for tjenester.

Samtidig har det vært en kraftig vekst i ordningen med brukerstyrt personlig assistanse, noe som er en langt kraftigere vekst enn forutsatt i budsjettet. Prognosen her er på -8 mill. kroner. En del av dette kan være relatert til covid-19. Det var 222 overbelegg på sykehuset/utskrivningsklare pasienter totalt i februar. Dette utgjør et gjennomsnitt på 7,9 overbelegg pr. døgn. Sats for overbelegg er 5167 kr pr. døgn. Det kan forventes at antallet overbelegg varierer fra måned til måned, mellom 3-9 overbelegg pr. døgn i løpet av 2021. Ut fra smittetrykk må kommunen nå basere seg på å ha minimalt med overliggere og tar derfor i bruk flere senger.

· **VAR (+9 mill. kroner):** Rentenivået er økt sammenlignet med forutsetningene i budsjett. Med dette som forutsetningen vil selvkostregnskapet for vann, avløp og renovasjon bli belastet høyere kapitalutgifter enn budsjettet. Dette gir en økt inntekt fra selvkostregnskapet som skal dekke kommunens kapitalkostnader. Det positive avviket må ses i sammenheng med kommunens finansposter. Siden de beregnende kapitalkostnadene følger en egen sentralt fastsatt beregningsmåte, vil det imidlertid ikke være et en-til-en forhold mellom utslagene i de beregnede kapitalkostnadene, og kommunens finansutgifter i det enkelte år.

Korona

I forbindelse med budsjettvedtaket ble det satt av 34,6 mill. kroner til dekning av koronautgifter. Herav 10,8 mill. kroner til en koronastrategi barn og unge, og 23,8 mill. kroner til en generell koronaavsetning. Rådmannen er gitt fullmakt til å disponere avsetning til koronaeffekter, etter samme modell som ble benyttet i 2020. Kommunen er i tillegg tilført 3,9 mill. kroner til gjennomføring av vaksinasjon.

Prognosene over skal i utgangspunktet gjelde merforbruk utover det som skyldes merutgifter i forbindelse med koronapandemien, da disse forutsettes dekket av koronaavsetningen. Per 7. april var det registrert rundt 19 mill. kroner i regnskapet. Dette inkluderer blant annet variable lønnskostnader opptjent tom og med medio mars. Det er grunn til å anta at den fulle effekten av den siste tidens smittesituasjon ikke er synlige av regnskapene ennå. Det antas derfor at kostnadene i 2. kvartal vil kunne bli høyere enn i 1. kvartal. Anslagene fremover er beheftet med vesentlig usikkerhet. Det er gjort et anslag for 1. halvår delvis basert på kostnadene hittil i år, supplert med vurderinger og grove anslag for den økte aktiviteten som følge av en forverret smittesituasjon og med tillegg for en del gjennomførte/planlagte innkjøp av smittevernutstyr som vil bli bokført i 2. kvartal. Dette gav et anslag på om lag 55 mill. kroner. Selv om dette er et veldig usikkert anslag, innebærer det en klar risiko for at kostnadene knyttet til pandemisituasjonen kan bli vesentlig større den det kommunen hittil er kompensert med. Det kan komme nye statlige midler, enten i revidert nasjonalbudsjett, eller gjennom skjønnsmidler fra Statsforvalteren.

Rådmannen vil komme tilbake til spørsmålet om netto merutgifter og finansieringen av disse i egne tertialrapporter, på samme måte som i 2020.

Rådmannens konklusjon

Budsjettoppfølging per februar er en tidlig løypemelding på hvilke budsjettutfordringer som ser ut til å markere seg i 2021. Så tidlig på året er det ennå mye som er usikkert, og det er vanskelig å se trender og mønstre så tidlig. Pandemisituasjonen preger fortsatt kommunen, også på økonomiområde. Særlig gjelder dette fordi koronapandemien påvirker tallene, og som gjør sammenligninger vanskeligere.

Samlet sett rapporteres det om et forventet negativt budsjettavvik i driftsregnskapet, slik situasjonen oppleves per februar. Selv om tallene er veldig foreløpige på dette tidspunktet så viser rapporteringen at det er kostnadspress på flere områder i tjenesteproduksjonen, og at en del av de forholdene som bidro til positive tall i 2020 per i dag ikke antas å være til stede i 2021.

Dette er forhold som må følges tett fremover, både med tanke på håndtering i 2021 og de utfordringene som er varslet i 2022-budsjettet. Foreløpig er det mye usikkerhet både i forhold til prognosene for 2021, og hvordan merutgifter til koronapandemien vil bli kompensert. Rådmannen vil komme tilbake med nye vurderinger av disse forholdene i forbindelse med 1. tertialrapport.

Dato:

18.02.2021

Arkivsak-ID.:

20/6418

JournalpostID:

21/8598

Saksbehandler: Øyvind Flatebø

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
009/21	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	09.03.2021
010/21	Eldrerådet	09.03.2021
007/21	Hovedutvalg helse og omsorg	10.03.2021
024/21	Hovedutvalg teknisk og miljø	16.03.2021
006/21	Karmøy ungdomsråd	22.03.2021
007/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	24.03.2021
027/21	Formannskapet	19.04.2021
	Kommunestyret	

Temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar forslag til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024.

Eldrerådet 09.03.2021:

Behandling:

Eldrerådet støtter enstemmig rådmannens innstilling.

ELD- 010/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar forslag til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 09.03.2021:

Behandling:

Stangeland (KrF) foreslo:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne poengterer viktigheten av tilrettelegging innen idrett og fysisk aktivitet. Samt universell utforming av eksisterende anlegg og nybygg i Karmøy kommune. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne støtter enstemmig rådmannens innstilling med Stangelands forslag som punkt 2.

RFM- 009/21 Vedtak:

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunestyre vedtar forslag til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024.
2. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne poengterer viktigheten av tilrettelegging innen idrett og fysisk aktivitet. Samt universell utforming av eksisterende anlegg og nybygg i Karmøy kommune.

Hovedutvalg helse og omsorg 10.03.2021:

Behandling:

Åkra, foreslått av Veronica Helen Ørpetvedt, Fremskrittspartiet

Da lysløypene i Skudenes og Veia ikke har blitt realiserte pga uenighet med grunneiere, ber HHO utvalget administrasjonen sjekke om det er mulig å omdisponere statlig støtte slik at det kan settes opp lys langs den allerede etablerte stien ved Åkra sanden.

Åkrasanden er et ypperlig turområde med ulendt terreng og fine turstier. Den nye etablerte turstien fra Stong er veldig fin å gå på dagtid. Dersom og det hadde vært mulig å omdisponere nevnte midler kan arbeidet med å sette opp lys fra trassene på Stong til Liknes sørge for at Karmøybuen kan benytte seg av denne flotte turstien på en trygg måte også på kveldstid. Skulle det ikke være mulig å omdisponere midler, bes det om at det utarbeides planer og en kostnadsoversikt på hva et slikt løft kan koste, og bruke beregningene til å søke om fremtidig statlig støtte.

Ørpetvedt (FrP) trakk forslaget sitt.

Innstilling enstemmig vedtatt.

HHO- 007/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar forslag til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024.

Hovedutvalg teknisk og miljø 16.03.2021:**Behandling:**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

HTM- 024/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar forslag til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024.

Hovedutvalg oppvekst og kultur 24.03.2021:**Behandling:**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

HOK- 007/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar forslag til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024.

Saksutredning

Idrett og fysisk aktivitet er det området som engasjerer flest mennesker i fritida. Det krever aktiv planlegging for å ivareta disse interessene i arealforvaltningen og for å få en fornuftig tilrettelegging og organisering av de ulike aktivitetene. Temaplanen er ment brukt som et styringsredskap for å få en god og ikke minst behovsrettet utvikling innenfor idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Det er ønskelig at planen skal bidra til økt innsikt i kommunens situasjon og utfordringer innenfor fagområdet de neste 4 årene og utviklingstrekkene videre.

Handlingsprogrammet, inngår som en del av planen, er styrende for tildeling av kommunalt tilskudd til frivillige organisasjoner som bygger idrettsanlegg og avgjøre prioriteringen av søknader om spillemidler.

Fysisk aktivitet er et viktig redskap for å oppnå god helse. Like viktig er at god tilrettelegging og høy deltakelse i idrettsaktivitet vil gi gode idrettsresultater og skape gode oppvekst- og bomiljø, som igjen vil føre til bedre livskvalitet for den enkelte og skape gode sosiale relasjoner.

Bakgrunn for planen

Kommunen er pålagt av Kulturdepartementet å utarbeide plan for idrett og fysisk aktivitet. Tidligere var dette et krav om at dette var en kommunedelplan. Dette kravet er frafalt. I tråd med kommunal planstrategi 2020-2023 er planen nå utarbeidet som en temaplan. Endringen av status påvirker ikke innholdet i planen.

Planen består av en tematisk del med klare føringer for det videre arbeidet innen feltet. Videre er det laget et handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg og nærmiljøanlegg i perioden.

Departementet pålegger kommunen å rullere handlingsprogrammet hvert år og den tematiske delen hvert 4. år. Gjeldende plan ble vedtatt av kommunestyret den 11.12.2017 og gjelder for årene 2018-2021. Gjeldene handlingsprogram ble vedtatt av kommunestyret 25.11.19.

Planarbeidet har blitt foretatt i en periode hvor den frivillige idretten i lange perioden har vært helt eller delvis nede på grunn av koronapandemien. Alle innspillprosesser eller kartlegging har derfor ikke kunne gjennomføres som normalt. F.eks. er det vanlig å foreta telling av aktive i idrettshallene for å se på utnyttelsesgraden. Dette har utgått.

Det har i denne, som i foregående perioder, vært stor utbygging av idrettsanlegg i kommunen. Tidligere har utbygging i all hovedsak skjedd etter lokale initiativ fra lag og organisasjoner. Det skjer fortsatt, men nå også med kommunen som en utbygger. En kan her spesielt vise til bygging av idrettshall på Åkra, ved Stangaland skole og ved Vormedal ungdomsskole.

Innspillene de siste årene viser et stort behov for rehabilitering av anlegg, spesielt dekker på kunstgressbaner. Det er en naturlig konsekvens av den store utbygging de siste 20 årene. Rehabilitering av eksisterende anlegg må ha stort fokus for å sikre en bærekraftig utvikling. Det er viktig for å ivareta de økonomiske investeringene som allerede er foretatt, samt gi en god utnyttelse av begrensede tilgjengelige areal til idrettsformål.

Utbyggingen av nærmiljøanlegg har ikke vært spesielt høy de siste årene. Dette kan skyldes lav prioritert ved tildeling av spillemidler. Her er det nå en dreining i prioriteringen. Andelen spillemidler avsatt til nærmiljøanlegg er doblet i Rogaland. Trenden innen nærmiljøanlegg viser ønske om å bygge ulike typer treningsparker.

For mange innbyggere i Karmøy er friluftsliv viktig. I forrige periode ble det lokalt varslet en satsing på friluftsanlegg som turveier med lys. Det finnes gode statlige tilskuddsordninger (50 % spillemidler), samt lokal politisk vilje til å bevilge midler til formålet. Det har allikevel vist seg vanskelig å få gjennomført prosjekter da det ofte forutsetter avtaler med en rekke grunneiere. Det må fortsatt arbeides aktivt med å få sluttført disse prosjektene.

På tross av press om oppmerksomheten fra ulike hold er fortsatt den organiserte idretten viktig. Både fordi den trekker til seg store grupper av barn og unge som ønsker å satse på idretten og i forhold til det positive sosiale samspillet som står sentralt i idrettslagene. I Karmøy er vi kommet så langt at kommunen er rimelig godt dekket av ordinære idrettsanlegg. Dette vil spesielt gjelde når alle planlagte haller er realisert.

Fremover vil det viktig å ta vare på de eksisterende idrettsanleggene og videreutvikle dem, samt se på behovene til mindre idretter og nye aktiviteter. Økt hallkapasitet vil være viktig for å kunne tilrettelegge for nye aktiviteter.

Forslag til overordnet målsetning

1. I Karmøy kommune skal alle som ønsker det ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet i form av trening og mosjon.

2. Den frivillige, medlemsbaserte idretten skal sikres gode rammevilkår slik at idretten kan gi gode og inkluderende aktivitetstilbud. Det legges særlig vekt på å utvikle attraktive tilbud til barn og unge.
3. Kommunen skal ha idrettsanlegg og friluftsområder i nærmiljøet hvor folk bor.

En har valgt å videreføre de overordnede målene fra forrige periode. Det var i 2020 bebudet en ny statlig idrettsmelding. Denne er utsatt og det er uavklart når den foreligger. Det er dermed ikke nye statlige føringer på området.

Siden sist plan er det vedtatt at FN's bærekraftsmål skal vektlegges i den kommunale planlegging på alle nivåer. På spesielt tre område kan en trekke frem at målsetningen i plan treffer disse:

Bærekraftsmål 3. God helse og livskvalitet

God helse er en grunnleggende forutsetning for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensial og for å bidra til utvikling i samfunnet. Hvordan helsen vår er påvirkes av blant annet av mulighetene til å være aktiv gjennom trening og mosjon. Tilgjengelige anlegg og en aktiv idrett bidrar til at økonomi og sosiale forhold er et mindre hinder for bred deltakelse.

Bærekraftsmål 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn

På sitt beste sørger lokalsamfunnet for at mennesker kan leve gode liv og utvikle seg. Muligheter for mosjon og aktivitet, utendørs eller innendørs i idrettsanlegg eller i friluftsanlegg som stier eller turløyper er i så måte avgjørende. Dette er tilgang til grunnleggende tjenester som må tilrettelegges på en bærekraftig måte.

Bærekraftsmål 17. Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med målsetningene trengs det gode og sterke partnerskap. Kommunen bidrar som lokal myndigheter med samarbeid på en rekke ulike område med frivillige lag og organisasjoner for å oppnå. Både gjennom formelle avtaler/partnerskap, gjennom tilskudd, stille arealer til disposisjon og med praktisk bistand.

Nærmere om enkelte punkter i temaplanen

Det foreslås få vesentlige endringer i planen. Følgende endringer trekkes frem:

I ny temaplan foreslås endring av hovedregelen for tildeling av kommunalt tilskudd til lag og organisasjoner som bygger idrettsanlegg. Som ny hovedregel foreslås 1/3 spillemidler, 1/5 kommunale midler (tidligere 1/3) og det resterende med andre midler (egenkapital, mva. kompensasjon, dugnad, gaver, lån m.m.). Med virkning fra 01.01.2010 innførte staten en ordning for merverdikompensasjon for spillemiddelberettigede idrettsanlegg. Det gjør at idrett kan få inntil 1/5 tilbake i merverdikompensasjon ved bygging av anlegg. De siste 8 årene har alle søkere fått tilnærmet full kompensasjon.

Rådmannen anser det som rimelig og ønskelig at søker/bruker dekker en forholdsmessig andel av kostnadene. Egenfinansieringen bidrar til at idrettslagene foretar en reel vurdering av hvilke anlegg som skal bygges. En endring av satsen for kommunalt tilskudd fra 1/3 til 1/5 vil også kunne bremse veksten i et stadig voksende handlingsprogram og dermed lang ventetid på å motta tilskudd. Endringen vil fortsatt gi mer tilskudd enn før ordningen med mva. kompensasjon ble innført i 2010. Det vil heller ikke redusere de budsjetttrammene kommunen bruker på formålet da dette er avhengig av de årlige budsjettbevilgningene, men sørge for at tilskuddet til den enkelte anleggsutbygger kommer tidligere. Vanligvis forskutter idrettslagene spillemidler og kommunalt tilskudd så de har kapitalkostnader i tillegg. Kapitalkostnadene vil reduseres noe om tilskuddet kommer tidligere.

For å eksemplifisere hva endringen betyr i praksis kan en se på de fire prosjektene som fikk mva. kompensasjon i 2020:

Sk. Nord kunstgressbane: Total kostnad kr 5 274 621, egenfinansiering kr 703 699, egenfinansiering med nytt forslag kr 1 407 699.

Karmøy jeger, fisker og naturvernforening leirduebane: Total kostnad kr 3 026 909, egenfinansiering kr 101 909, egenfinansiering med nytt forslag kr 496 909.

Kolnes IL rehabilitering kunstgressbane: Total kostnad kr 2 868 200, egenfinansiering kr 156 960, egenfinansiering med nytt forslag kr 538 960.

Kopervik IL rehabilitering av kunstgressbane: Total kostnad kr 3 272 104, egenfinansiering kr 121 684, egenfinansiering med nytt forslag kr 467 684.

For å sikre at endringen ikke påvirker forutsetningene for utbyggere som allerede er i gang foreslå dette at endringen ikke gjelder søkere som har godkjent søknad om spillemidler og/eller forhåndsgodkjenning før 31.12.2020.

Det er tidligere vedtatt at anlegg i regi av lag og organisasjoner med maksimal kostnad som godkjennes lagt inn på listen settes til kr 7.5 millioner. Dersom kostnadene var høyere skulle det lages egen sak til politisk behandling. Det foreslås å endre denne grensen til kr 15 millioner. Bakgrunnen for dette er endringer i spillemiddelordningen som gjør det enklere å søke om tilskudd til flere anleggsenheter i samme spillemiddelsøknad, generell økning i kostnadsnivå og at det ofte er hensiktsmessig, både praktisk og økonomisk, for utbygger å bygge flere anleggsenheter under ett. Ved at flere anlegg følger den normale gangen vil kommunalt tilskudd avgjøres av plasseringen på det kommunale handlingsprogrammet og ikke særskilte tildelinger. Endring i regelverket for spillemidler med virkning fra søknadsrunden i 2020 tok bort kravet om kommunal garanti for spillemidler ovenfor departementet, for kostnadskreven anlegg. Det gjør den økonomiske risikoen for kommunen, ved bygging av større anlegg, mindre.

Det har de siste årene vært økt fokus på de miljømessige konsekvensene ved etablering av kunstgressbaner og spesielt bruk av gummigranulat på kunstgressbaner. Det er avsluttet en høringsprosess på et nasjonalt regelverk som tar sikte på reduksjon av utslippene med 98%. Endelig regelverk er ikke fastsatt. Det er ikke juridisk mulig å pålegge idretten tiltak før disse er klare. Idretten tar likevel dette på alvor og flere klubber har helt eller delvis foretatt tiltak i tråd med forslaget. Kommunen vil være en aktiv pådriver for å implementere regelverket når det foreligger. For å sikre at utslitt banedekker ikke kommer på avveie er det tidligere fastsatt krav om innlevering til godkjent mottak for å kunne motta kommunalt tilskudd til rehabilitering. Dette blir fulgt opp av idretten.

Det har kommet et innspill om endring av tildelingskriteriene for tildeling av tid i idretts og svømmehaller. Dette er vurdert i samråd med idrettsrådet. På bakgrunn av lite klager (1 -2 i året) ser en ikke behov for å foreta endringer. Klagene har stort sett vært knyttet til tildeling i Karmøyhallen og kan skyldes lite hallkapasitet i området. Det vil endre seg fra høsten 2022 med ny idrettshall på Stangaland.

Handlingsprogram 2021-2024

I Karmøy kommune har det i de senere år vært stor aktivitet når det gjelder utbygging av idretts- og nærmiljøanlegg. Mange anlegg er bygget og flere er planlagt bygd. Dette er selvsagt positivt, men denne aktiviteten har ført til at "køen" av anlegg som venter på å få sine spillemidler stadig øker. Mottakere av spillemidler i 2021 kom inn på listen i 2014. Med andre ord 7 års «ventetid».

Plass på listen har tidligere, i for liten grad, medført at det leveres søknader om spillemidler. Dette har endret seg. Det blir nå levert mange og kvalitativt gode søknader om spillemidler. For de som har

anlegg på handlingsprogrammet som ikke allerede er realisert, har vi bedt om en tilbakemelding med status for planene. Ved manglende tilbakemelding og/eller manglende fremdrift er anlegg tatt ut av handlingsprogrammet. Det gjøres oppmerksom på at listen rulleres årlig. Det er ikke noe i veien for at prosjekt kan komme inn på listen igjen dersom situasjonen endrer seg.

Når det gjelder prosjekter initiert av Fjord Motorpark vises det til pågående ekspropriasjonssak. Fremdrift er avhengig av avklaring av grunnnerv. Det er ikke gjort endring på disse prosjektene.

Trenden med mange og kostnadmessig dyre innspill er stoppet opp. I år kommer det for første gang på mange år inn færre innspill for anlegg enn det som går ut av listen. Om dette er en trend eller en effekt av at koronautbruddet har stengt ned mye av det frivillige organisasjonslivet vil vise seg.

For å komme inn på handlingsprogrammet er det en forutsetning at anlegget er kommet et stykke i planleggingen og har en realistisk finansiering slik at arbeidet kan settes i gang seinest når spillemidler og kommunale midler er tildelt.

Det har så langt vært et prinsipp i Karmøy at det ikke gjøres endringer i prioriteringene fra år til år. Dette av hensyn til forutsigbarhet. I Karmøy realiseres nesten alltid anleggene før en mottar spillemidler og/eller kommunalt tilskudd. Utbygger tar kostnadene og risikoen med finansiering i påvente av tilskudd ut fra en forventning om at tilskuddet kommer i henhold til listen. Denne forutsigbarheten ønsker rådmannen å videreføre. Det er viktig å forstå at dersom nye anlegg legges inn fremme på listen, vil søkerne lengre bak på listen måtte betale i form av lengre ventetid og større renteutgifter, dersom de allerede har realisert anlegget.

I handlingsprogrammene er det derfor, i tråd med tidligere praksis, ikke gjort endringer i prioriteringene. Nye tiltak er ført inn nederst i handlingsprogrammet.

Det er gjort noen justeringer av beløper. Faktiske kostnader og tilskuddsbeløp er lagt inn når disse er kjent. Kommunalt investeringstilskudd er justert i tråd med nytt forslag for utbyggere som har godkjent søknad om spillemidler og/eller forhåndsgodkjenning før 31.12.2020.

Fullstendig handlingsprogram for idretts- og friluftsanlegg og nærmiljøanlegg samt gjennomgang av de ulike innspillene fremgår av vedlagt plan.

Idrettsrådet har i prosessen stilt seg bak hovedlinjene i forslaget til temaplan og handlingsprogram. Endelig forslag er ikke forelagt idrettsrådet til uttalelse. Dersom de ønsker å komme med en skriftlig uttalelse vil den bli ettersendt.

Rådmannens konklusjon:

På bakgrunn av få innspill om behovet for vesentlig endringer er hovedlinjene i kommunens idrettspolitikken foreslått videreført. Idretten er i en spesiell situasjon nå under koronautbruddet. Det mest av aktiviteten har vært stengt ned. Hvordan de langsiktige virkningene vil bli er vanskelig å se for seg. Store endringer i en slik situasjon er ikke å anbefale. Utviklingen må følges tett og dersom det er nødvendighet med tiltak vil en komme tilbake til dette enten ved rulling av handlingsprogrammet eller i egen sak. Dette gjelder også problemstillingene rundt kunstgress. Rådmannen avventer nasjonale retningslinjer. Disse vil bli fullt opp så snart de foreligger.

Endringen av satsen for kommunalt investeringstilskudd er en naturlig tilpassing til ordningen for mva.kompensasjon. Den vil også kunne bremse veksten på handlingsprogram og flytte fokuset mer over på forlenge levetiden på eksisterende anlegg og aktiviteten på disse. Rådmannen vil poengtere at endring av satsen for kommunalt tilskudd fra 1/3 til 1/5 fortsatt gir mer tilskudd enn før ordningen

med mva. kompensasjon ble innført i 2010.

Lag og organisasjonene er primært opptatt av handlingsprogrammet. Det er et dokument som må rulleres årlig for å være kvalifisert til å søke spillemidler. Handlingsprogrammet er et nødvendig redskap for å sikre en forsvarlig prioritering av spillemidler og kommunalt tilskudd. Det har vært et prinsipp i Karmøy at det ikke gjøres endringer i prioriteringene fra år til år. Det har gitt en forutsigbarhet som har gjort at mange lag og foreninger har valgt å bygge anlegg før tilskudd. Dette til stor glede for brukerne. Denne forutsigbarheten ønsker rådmannen å videreføre.

Rådmannen mener planen danner et godt fundament for et målrettet arbeid for å oppnå målet om alle skal ha mulighet for å drive fysisk aktivitet i Karmøy.

På bakgrunn av det som står over vil rådmann anbefale å godkjenne foreliggende forslag til temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024.

Vedlegg:

Temaplan idrett og friluftsliv - endelig versjon

Innspill NordKarmøy rideklubb NOKA-hallen aug 2020

Innspill-NordKarmøy rideklubb til-tema-plan-2021-2024 (1)

Treningspark ved Kopervik kulturhus

Innspill temaplan Karmøy innebandyklubb

Vedlegg 1- Karmøy innebandyklubb Årsrapport 2019 tilrettelagt idrett

Vedlegg 2 Karmøy innebandyklubb HEFTE OM TRENINGSTID NORGES BANDYFORBUND

Vedlegg 3 - Karmøy innebandyklubb Kriterier-for-tildeling-av-treningstid-på-kommunale-idrettsanlegg_Stv.kommune_fom.1.1.2015

Vedlegg 2 Kopervik IL o-kart Godkjenning fra ROK[9533]

Vedlegg 1Kopervik IL o-kart

Innspill Kopervik IL o-kart

Vedlegg 3 Kopervik IL o-kart Kartutsnitt (2)

Innspill - Kopervik IL oversikt

01 Søknad Nærmiljøanlegg utemiljø trening i Liarlund r01

01 Vedlegg Søknad utemiljø trening i Liarlund r01 priser og bilder

02 Søknad Tuftepark v Åsebøen Stadion r02

02 Vedlegg Nærmiljøanlegg Tufteparken tilbud

03 Søknad Rehabilitering Karmøyhallen Kunst

03 Vedlegg Rehabilitering Karmøyhallen kunstgress Pristilbud Proturf

04 Søknad rehabilitering flomlys karmøyhallen_r01

04 Vedlegg Rehabilitering Flomlys Karmøyhallen Th Kolbeinsen budsjettpris

05 Søknad Rehabilitering Klubbhus r01

05 Vedlegg Rehabilitering Klubbhus Ventilasjonsarbeider

05 Vedlegg Rehabilitering Klubbhus Bademiljø Vedavågen Rør

05 Vedlegg Rehabilitering Klubbhus Elektro

05 Vedlegg Rehabilitering Klubbhus Norgeshus 1

05 Vedlegg Rehabilitering Klubbhus Storkjøkken

Prospekt KIL 100 år Album bilder_r01

Prospekt KIL 100 år_r01

Innspill Viser og Hinderaker velforening til temaplan idrett og fysisk aktivitet 2021_2024 fra

Innspill Kolnes IL Rehabilitering av lys kunstgressbane

Innspill rehabilitering ballbinge Vormedal

Innspill kommuneplan 2020 hest NordKarmøy

KARMØY KOMMUNE

Dato:

18.03.2021

Arkivsak-ID.:

20/25254

JournalpostID:

21/14799

Saksbehandler: Magne Aartun

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
028/21	Formannskapet	19.04.2021

Status på etterbruk av kommunale eiendommer

Dato:

09.04.2021

Arkivsak-ID.:

21/3422

JournalpostID:

21/18297

Saksbehandler: Stein Nygaard

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
029/21	Formannskapet	19.04.2021
	Kommunestyret	

Salg av tidligere Håland skole

Rådmannens forslag til vedtak:

Saksutredning

Sammendrag

Saken gjelder eventuelt salg av tidligere Håland skole til Haugesund International School.

Bakgrunn for saken

Haugesund International School har siden 1.8.2019 vært leietaker av Håland skole med tilhørende uteareal. Leieforholdet har en varighet på 5 år, og fornyes deretter automatisk for to nye år. Leien er avtalt til kr. 250.000,- per år.

Haugesund International School har etter innflytting i 2019, uttrykt et ønske om å kjøpe eiendommen, dette for å kunne foreta oppgradering både av skolebygget og uteområdene. Siktemålet er således at skolen skal være permanent på Torvastad.

Saks- og faktaopplysninger

Den aktuelle eiendommen har adresse Hålandsvegen 175, 4260 Torvastad. Eiendommen har et samlet tomteareal på 23 770 m², og består av to skolebygninger. Den nyeste bygningen er oppført i 1978, og har et samlet bruksareal (BRA) på 1271 m². Den andre bygningen er oppført i 1925, og har et samlet bruksareal (BRA) på 841 m². Det vises til innhentet taksdokument fra Takst Team AS datert 7.2.2020, som beskriver bygninger og tomteområdet. Takst Team har i sin verdivurdering satt eiendommens verdi til kr. 7.000.000,-. Tomteverdien er alene satt til kr. 8.000.000,-, hvilket i praksis vil si at bygningsmassen er satt til å ha en negativ verdi på kr. 1.000.000,-.

Det er i tillegg innhentet en verdivurdering fra Meglerhuset Rele datert 16.11.2020. Eiendommen er her verdsatt til kr. 6.300.000,-. Det vises til vedlagt takstrapport.

Haugesund International School er registrert som en alminnelig stiftelse, og har som formål undervisningsvirksomhet. Ved starten av skoleåret 2020/2021 var det 70 elever. Disse representerer 60 familier og totalt 25 nasjonaliteter. Foreldrene til barna jobber i store bedrifter og institusjoner på Haugalandet og i Sunnhordland. Helse, olje og gass, shipping, industri og utdanningsinstitusjoner er noen av sektorene som er representert.

Haugesund International School tilbyr International Baccalaureate Program til elever fra 1-10 skoletrinn. Dette programmet kvalifiserer for diplom-IB-programmet som tilbys på Vardafjell vgs, og gir dermed en mulighet for en komplett IB-utdanning fra grunnskole til videregående skole på Haugalandet og i Sunnhordland.

Skolen har ikke egen SFO, men dette er løst ved at elevene tilbys SFO-plass sammen med elevene på Torvastad skole. Ved brev datert 1.1.2020 har Haugesund International School redegjort for virksomheten, samt sine planer om å etablere seg permanent på Torvastad, herunder er det redegjort for behovet for oppgradering av de to bygningene. I brevet ble det samtidig gitt et kjøpstilbud for kjøp av eiendommen for kr. 3.000.000,-, jfr. vedlagt kopi av brevet. Etter forhandlinger er pristilbudet øket til kr. 5.000.000,-.

På bakgrunn av tilbudet er det laget et utkast til kjøpekontrakt, som er akseptert av kjøper. Kopi av utkastet ligger vedlagt.

Vurdering

Kommunen har ingen konkrete planer for bruken av eiendommen, ut over den bruk som skjer gjennom eksisterende leieavtale.

Et salg av eiendommen medfører at kommunen får frigitt de midler eiendommen representerer, herunder slipper kommunen gjennom et salg det øvrige ansvar knyttet til drift og vedlikehold av eiendommen. Kjøper skal benytte eiendommen til skoleformål, noe som også er i samsvar med foreliggende regulering for eiendommen.

Kommunen ved Bjørn Andersen, kommunalsjef oppvekst /kultur har forut for etableringen av skolen, i brev til Utdanningsdirektoratet, uttrykt seg positiv til etableringen, og vist til at skolen er viktig for næringslivet m.m., herunder at skolen er et positivt supplement til grunnskolen, både i Karmøy og for nabokommunene. Denne vurderingen er fortsatt gjeldende. Det vises i den forbindelse til at skolen anses viktig for å rekruttere kvalifisert arbeidskraft til regionen, dette gjelder både i forhold til offentlige og private virksomheter.

Skolen er etter etableringen tatt godt imot i lokalmiljøet, og det oppleves positivt for skolens nærmiljø, at de gamle skolebyggene brukes til sitt egentlige formål. Skolen har planer om å oppgradere bygningsmassen, noe som i seg selv har verdi utover den praktiske bruken for skolen. Et salg av eiendommen til skolen er også med å legge til rette for at skolen forblir permanent på Torvastad, noe som vurderes som positivt.

Foreliggende pristilbud er kr. 1.300.000,- lavere enn verdivurderingen fra Meglerhuset Rele, og kr. 2.000.000,- lavere enn verdivurderingen fra Takst Team. Eiendommen er ikke lagt ut for salg i markedet, og det er således noe usikkert om en ved slik utleggelse i markedet, ville kunne ha oppnådd høyere pris. Det vises til at markedet for kjøp av skolebygg er begrenset. Annen anvendelse av eiendommen enn skoleformål vil kreve omregulering, og det vil normalt virke prisdempende. Salg

til andre vil for øvrig vanskelig kunne gjøres før dagens leiekontrakt eventuelt er utløpt. Salg av eiendommen under markedspris, vil i noen tilfeller rammes av EØS regelverket, og kunne bli vurdert som ulovlig «statsstøtte». Dette regelsettet er imidlertid begrenset til næringsvirksomhet. Det legges til grunn at skolens virksomhet faller utenfor dette næringsbegrepet, og følgelig vil EØS regelverket neppe komme til anvendelse, det i den grad salget blir vurdert som et salg til underpris. Det vises for øvrig også til regelsettet knyttet til såkalt bagatellmessig støtte, der støtte inntil 200 000 euro, faller utenfor. Dette tilsier at reglene om ulovlig statsstøtte ikke kommer til anvendelse, selv om salget kan vurderes å være til underpris.

Rådmannens konklusjon

Kommunale eiendommer bør fortrinnsvis selges i åpent marked og til høystbydende, det med mindre det foreligger særegne grunner. Et salg til skolen medfører at skolen etablerer seg permanent på Torvastad, og dette anses positivt. Det vises til kommunens tidligere vurdering av dette ved brev til Utdanningsdirektoratet, herunder at skolen anses viktig for regionens vekstmuligheter, ved lettere å kunne rekruttere og beholde nøkkelpersonell for regionens private og offentlige virksomheter. Det vises også til skolens positive ringvirkninger for nærmiljøet, og at de gamle skolebyggenes funksjon videreføres og oppgraderes. Rådmannen anbefaler på denne bakgrunn at foreliggende bud fra skolen på kr. 5.000.000,- aksepteres.

Vedlegg:

Takst TeamTakst_2019 (1)

Meglerhuset ReleVerdivurdering Hålandsvegen 175 - 2020 (1)

Tilbud fra HIS

Forslag til kjøpekontrakt Håland skole (1)

Dato:

10.03.2021

Arkivsak-ID.:

20/26179

JournalpostID:

20/53028

Saksbehandler: Runar Lunde

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
038/21	Hovedutvalg teknisk og miljø	13.04.2021
030/21	Formannskapet	19.04.2021
	Kommunestyret	

Revidert strategi for tilsyn og ulovlighetsoppfølging

1. Kommunestyret ber rådmannen opprette 2 stillingshemler til «Byggesaksbehandling og eierseksjonering». Stillingene skal brukes til å ivareta tilsyn og ulovlighetsoppfølging, jf. kap. 25 og 32 i plan- og bygningsloven.
Alle tallmessige endringer i budsjettet for 2021 legges inn i tjenesteområde 11 Forvaltning. Økte driftsutgifter dekkes fullt ut inn av økte driftsinntekter, og budsjetttrammen for tjenesteområde 11 Forvaltning i budsjettskjema 1B (bevilgninger drift) blir derfor uendret.
2. Kommunestyret tar revidert strategi for tilsyn og ulovlighetsoppfølging til orientering.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I kommunestyret 19.10.20 ble det oversendt følgende forslag til formannskapet uten realitetsbehandling:

«Med bakgrunn i sak 20/26179 ber kommunestyret rådmannen komme med forslag om en revidert strategi for tilsyn og tilsyn og ulovlighetsoppfølging og at det følges opp i budsjett- og økonomiplan.»

Kommunen fikk i den anledning opprettet en midlertidig prosjektstilling. Kostnadene til prosjektstillingen var innenfor budsjetterte rammer. Denne stillingen skulle i perioden okt. 2020 – feb. 2021 kartlegge antall ulovligheter etter plan- og bygningsloven i Karmøy kommune. Foreløpig resultat viser at Karmøy kommune har et stort antall ulovligheter i ulike alvorlighetsgrader.

Saks- og faktaopplysninger

Tilsyn og ulovlighetsoppfølging følger av kapittel 25 og 32 i plan- og bygningsloven. Kommunen har plikt til å føre tilsyn i byggesaker og skal føre tilsyn i slikt omfang at den kan avdekke regelbrudd. Videre har kommunen plikt til å forfølge ulovligheter, men er overtredelsen av mindre betydning kan kommunen avstå fra å forfølge ulovligheten.

Tilsyn og ulovlighetsoppfølging er en del av kostrafunksjon 302 «Byggesaksbehandling og eierseksjonering». I gjeldende gebyrregulativ for Karmøy kommune blir tilsyn og ulovlighetsoppfølging finansiert av en fast andel av gebyrene til innkomne byggesaker.

Per dags dato er det 1,8 årsverk som nyttes til tilsyn og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven.

Metodikken kartleggingen ble utført på kalles kartlegging av «hvite bygg». Ved jevne mellomrom bestiller Karmøy kommune ortofoto/flyfoto av Statens kartverk som tar bilder av hele kommunen. Sist var i 2017, og neste vil skje i 2021. Når arealene blir fotografert blir det samtidig utført målinger som registrerer endringer i terrenget, eksempelvis dersom et nytt bygg er oppført.

Disse endringene kobles opp mot kommunens database som gir beskjed om bygget er godkjent eller ikke. Dette er en automatisk prosess, og dersom bygget ikke er registrert som godkjent vil dette bli markert med en hvit firkant i kartet, som kalles «hvite bygg».

Et hvitt bygg indikerer at bygget ikke er meldt inn til kommunen, og dermed ikke godkjent. Et hvitt bygg betyr imidlertid ikke at det er ulovlig. Det kan i noen tilfeller være at kommunen har glemt å registrere bygget, eller det kan være rester av ruiner. Det kan også i mange tilfeller bety at bygget er unntatt søknadsplikt, men er glemt å melde inn til kommunen.

Kommunen har ca. 8100 «hvite bygg» spredt rundt i kommunen. En antar at dette tallet blir noe høyere når fotografering 2021 er ferdigstilt (blir tilgjengelig feb. 2022). Av disse 8100 «hvite byggene» har kommunen til nå kartlagt 1310. Av disse var 1050 ulovlige etter plan- og bygningsloven. Det betyr at det er i overkant av 80 % av alle «hvite bygg», eller rundt 6500 tiltak som mangler nødvendige tillatelser i Karmøy kommune.

Kartleggingen har avdekket at det er stor variasjon i ulovlighetene. Dette har for eksempel vist seg å være boder, terrasser, hagestuer og basseng, men det er også funnet bygg som er oppført i sårbart område, og mye befinner seg i strandsonen til hinder for allemannsretten. Det er også funnet boliger som ikke er byggesøkt. Selv om det er en betydelig mengde av ulovligheter vil flere av disse befinne seg i det som kommunen anser som «av mindre betydning» som kommunen kan avstå fra å forfølge.

I henhold til strategiplanen for 2021-2022 er det lagt opp til 3 prioriteringsområder i forbindelse med ulovlighetssaker.

1. prioritet.

- Forhold som kan medføre fare for liv og helse og miljø eller få samfunnsmessige konsekvenser.
- Brannfarlige bygg, konstruksjoner og anlegg som må sikres.
- Ulovlig tiltak i strandsonen som anses som brudd på allmenne interesser.

2. prioritet.

- Ulovlig tiltak på vernede bygg
- Nybygg
- Ulovlig arbeid/ulovlig tiltak som er under oppføring
- Oppfølging av eksisterende ulovligheter
- Øvrige ulovlige tiltak i strandsonen
- Etterfølge ulovlig anlagte fyllinger/ deponier med urene masser
- Avfall og avfallsplan/håndtering og sortering av avfall
- Ulovlig bruksendringer (eksempelvis fritidsbolig som nyttes til helårsbolig).

3. prioritet.

- Ulovlig oppførte terrasser, påbygg, boder, leegger og lignende
- Ulovlig bruk kan være bygninger uten ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse, eller at bruken med tiden er endret uten at det er søkt om bruksendring som for eksempel:
 - innredning av kjellerbod til kjellerstue
 - innredning av redskapsbod/naust
 - del av hovedhuset tas i bruk som garasje

Kartleggingen viser at ca. 50 % av alle «hvite bygg» havner inn under prioriteringsområde 1 og 2. Hovedregelen er at alle ulovligheter skal forfølges, jf. pbl § 32-1, men kommunen trenger ikke å forfølge mindre overtredelser. Vurderingen av hva som utgjør overtredelser av mindre betydning tilhører kommunens forvaltningsskjønn og en slik beslutning kan ikke påklages.

Felles for mange av ulovlighetene er at de er avhengig av dispensasjoner. Flere av sakene er også tiltak som kommunen tidligere har gitt avslag på, men som likevel er oppført i ettertid. Kommunen har allerede registrert økt pågang som følge av kartleggingen. Det å være synlig ute på befaringer har hatt en stor effekt. Det er imidlertid ikke nødvendige ressurser til å følge opp sakene ytterligere foruten kartleggingen som er gjort.

Dersom alle tiltakene ble omsøkt ville det representere et gebyrgrunnlag på rundt 60-70 millioner kroner.

Utover de 6500 tiltakene er det også et stort antall av ulovligheter som ikke kan registreres etter samme metodikk. Det reelle tallet vil derfor være noe høyere enn 6500. Det er eksempelvis registrert et stort antall flytebrygger, terrenginngrep, veger og lignende som er ulovlig oppført. I tillegg er det et stort antall av ulovlige bruksendringer, eksempelvis fritidsbolig som blir benyttet til bolig.

Det siste eksempelet er en ressurskrevende sak å følge opp for kommunen. Resultatet av en slik sak vil i mange tilfeller bety at bygget blir bruksendret til bolig og boligen da vil måtte foreta nødvendige tiltak for å kvalifisere til en helårsbolig. Korrekte avgifter, gebyrer og eiendomsskatt vil bli oppdatert når bygget er godkjent bruksendret i matrikkelen.

Det kan i noen tilfeller også bety at brukeren er nødt til å finne seg et annet sted å bo siden boligen ikke innehar de nødvendige kvaliteter, eller er plassert i et område som ikke egner seg til helårsbolig. Imidlertid kan det være til en samfunnsmessig gevinst ved å sørge for at innbyggere bor i lovlig boliger som tilfredsstiller nødvendige krav til opphold.

Dersom en innbygger bor i en fritidsbolig vil brukeren fremdeles ha rett på f.eks. helsetjenester, noe som ofte vil medføre lang reiserute, dårlige veier og forbindelse for øvrig. I mange tilfeller må derfor fritidsboligene få kvalitetsmessige oppgraderinger både på bygning og infrastruktur, ellers så må innbyggeren finne seg et annet sted å bo. Sistnevnte kan i mange tilfeller være vanskelig, men samfunnet sådan vil være tjent med at alle bor på en plass som oppfyller kriteriene til et godt bomiljø.

Det kan i mange tilfeller også være at det er en innbygger i en annen kommune som i praksis benytter fritidsboligen i Karmøy kommune som en helårsbolig. På den måten mister kommunen inntekter som en ellers ville fått dersom brukeren hadde bostedsadresse i Karmøy kommune. Det er derfor viktig at ulovlig bruksendringer blir fulgt opp av kommunens. Slike bruksendringer derfor er justert opp til prioritetsområde 2 (tidligere 3), jf. vedlagt Strategiplan 2021-2022.

Dersom kommunen har mistanke om ulovlig bruk vil eieren av fritidsboligen få tilsendt et forhåndsvarsel hvor det gis anledning til å uttale seg innen en frist på 3 uker. Eieren må i den anledning dokumentere at fritidsboligen ikke blir brukt som helårsbolig. Dersom mistanken blir styrket kan kommunen iverksette pålegg om retting og stans. I den anledning har kommunen verktøy som innebærer tvangsmulkt eller forelegg.

Denne rutinen er hjemlet plan- og bygningsloven og fremgangsmåten er tilsvarende i alle ulovlighetssaker uavhengig av tiltak. Kommunen bruker mye ressurser på å veilede tiltakshaver/eier på hva h*n må gjøre for å komme seg videre i saken og det er derfor helt sentralt i fremgangsmåten til Karmøy kommune at dialogen mellom kommunen og tiltakshaver oppleves som god og konstruktiv. Det er likevel dessverre slik at i enkelte saker må kommunen bruke alle nødvendige verktøy for å forfølge ulovlighetene slik at tiltakene blir rette opp i.

I henhold til plan- og bygningsloven § 32-8 har kommunen anledning til å ilegge overtredelsesgebyr til de ansvarlige for brudd på plan- og bygningsloven. Gebyret tilfaller kommunen og kan gis opp til 200 000,- avhengig av alvorlighetsgrad. I utgangspunktet bør kommunen vurdere overtredelsesgebyr inntil 10 000 for tiltak som i det vesentlige er i overensstemmelse med gjeldende regelverk, inntil 50 000 der det ikke er i vesentlig samsvar, eller opptil 200 000 der tiltaket f.eks. medfører uopprettelig skade. Eksempel på det er tiltak i strandsonen som ikke lar seg tilbakeføre.

Verktøyet ble innarbeidet i 2008 og har ikke tilbakevirkende kraft dersom tiltaket ble oppført før 2008. Karmøy kommune har ikke hatt praksis med å ilegge overtredelsesgebyr, men det er i hovedsak på bakgrunn av manglende ressurser til å følge dette opp. Gebyret er utenfor selvkostprinsippet og vil tilfalle kommunen i sin helhet. Det er vanskelig å estimere hvor stor sum som kan komme som følge av overtredelsesgebyr, men at tallet er ett 8 sifret tall er sannsynlig.

Økonomiske konsekvenser

Resultatet viser at det er overveldende stort antall ulovligheter i Karmøy kommune. Dette vil medføre at øvrige innbyggere må betale høyere byggesaksgebyrer til fordel av de som ikke har fått nødvendige tillatelser. Ved å intensivere tilsyn og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven vil et stort antall ulovligheter kunne følges opp, og som resultat vil mange få godkjent tiltaket sitt etter nødvendige justeringer, ellers så vil det bli gitt avslag. Begge tilfellene vil gebyr i sin helhet bli fakturert. Videre vil enkelte tilfeller være såpass alvorlig at kommunen krever å få tiltaket fjernet. I slike tilfeller har kommunen verktøy til å fakturere tvangsmulkt eller dagsbøter, eller å fjerne tiltaket på eiers regning.

Fellers for alle tiltak er at kommunen har anledning til å fakturere overtredelsesgebyr i ulike størrelser. Kommunen bruker skjønn i sin utøvelse, og dersom tiltaket viser seg å være en misforståelse så kan kommunen unnlate å bruke dette verktøyet. En vil likevel anta at en god del vil

få overtredelsesgebyr i tillegg til byggesaksgebyr for tiltaket.

Rådmannen foreslår opprettelse av 2 hjemler til å følge opp ulovlighetene. Disse vil i sin helhet bli finansiert av saksmengden som blir generert. Det vil si at det vil bli økt volum av byggesaker som vil dekke kostnaden. En antar også på sikt at dette vil gi en effekt som medføre at flere velge å søke om sitt tiltak. Dette vil medføre økt volum som kan resultere i lavere gebyrer for øvrige innbyggere i Karmøy kommune.

Omfanget til kostnader og inntekter knyttet til to stillingshjemler vil i se slik ut:

Lønnsutgifter og sosiale kostnader: 1 536 000,-

Direkte og indirekte kostnader: 293 000,-

Sum 1 829 000,-

Inntekter som følge av økt volum/saksmengde: 1 829 000,-

Rådmannens konklusjon

Karmøy kommune har et stort antall eiendommer som innehar ulovligheter etter plan- og bygningsloven. Dette kan være ulovlig oppførte bygninger, terrengarbeid, massedeponier, bruksendringer eller brudd på allmenne interesser langs sjø for å nevne noen. Dagens ressurser medfører at kommunen ikke har de nødvendige ressursene til å følge opp sakene. Karmøy kommune er ikke alene om dette, og det finnes flere eksempler på andre kommuner som er i tilsvarende situasjon. Karmøy kommune har derimot en fordel ved at kommunen allerede innehar gode verktøy til å avdekke ulovlighetene og er kommet langt i prosessen med kartlegging av ulovligheter etter plan- og bygningsloven.

Intensivering av tilsyn og ulovlighetsoppfølging vil medføre økt trykk på klagesaksbehandling og dernest stor økning av saker som skal behandles i hovedutvalg teknisk og miljø. Enkelte saker vil skape medieomtale og kan oppleves som en belastning for både administrasjonen og medlemmer i det politiske utvalget. Det er derfor viktig at vi oppnår en preventiv virkning ved at Karmøy kommune sender et tydelig signal om at det skal svare seg å følge lovverk og regelverk før en igangsetter sitt tiltak. Det er allerede registrert flere svært alvorlige saker i sårbare områder som kommunen er nødt til å følge opp, men som av kapasitetsutfordringer ikke klarer å følge opp.

I forbindelse med avdekking av en ulovlighetssak vil tiltakshaver få mulighet til å få godkjent sitt tiltak gjennom en ordinær byggesaksbehandling. Dersom tiltakshaver får godkjent sitt tiltak vil saken bli avsluttet fra kommunens side, alternativt dersom tiltakshaver får avslag vil ulovlighetsoppfølgingen fortsette. Saksbehandler for ulovlighetssaken skal ikke behandle byggesøknaden i samme sak og må derfor overføres til ny saksbehandler. Derfor må det ansettes 2 årsverk som begge kan være saksbehandler for ulovlighetssakene, men også saksbehandler for byggesøknadene som vil komme inn som følge av ulovlighetssakene. Dette på bakgrunn av at det ikke er kapasitet til å ta imot en stor økning av saksmengde på ca. 15 % til øvrige saksbehandlere.

Rådmannen anbefaler derfor at det ansettes 2 årsverk innenfor «Byggesaksbehandling og eierseksjonering» som skal jobbe med tilsyn og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven.

Årsverkene vil bli finansiert som følge av arbeidet som genereres som følge av økt volum iht. selvkostprinsippet.

Vedlegg:

Strategiplan 2021-2022

Dato:

09.04.2021

Arkivsak-ID.:

21/3313

JournalpostID:

21/18296

Saksbehandler: Vagleik Winje

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
031/21	Formannskapet	19.04.2021

Prioritering av hovedmål til kommuneplanens samfunnsdel

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet fungerer som politisk utvalg for planprosessen og gir sin tilslutning til rådmannens foreslåtte prioritering av hovedmål for kommuneplanens samfunnsdel, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-2 og delegasjonsreglementet.
2. Formannskapet gir sin tilslutning til rådmannens foreslåtte visjon for samfunnsdelen: ***Sammen skaper vi en bærekraftig og inkluderende kommune.***

Saksutredning

Innledning og bakgrunn for saken

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsverktøy. For at den skal fungere etter hensikten må den forankres og eies av de folkevalgte og implementeres og anvendes av kommuneadministrasjonen. Planprogrammets vedtatte hovedformål sier at samfunnsdelen skal styre kommunen som samfunn og organisasjon i en retning som er forankret i FNs bærekraftsmål. KS stadfestet planprogrammet for samfunnsdelen 16.11.20 og nå får FS, som styringsgruppe, en sak til behandling som skal avklare hvilke av hovedmålene fra FNs bærekraftsmål som skal prioriteres i det videre arbeidet. Rådmannens syv anbefalte hovedmål vil strukturere oppbygningen av

samfunnsdelen og strategisk støtte opp om visjonen. I utarbeidelsen av planen tar rådmannen sikte på å samordne interesser fra de ulike forvaltningsnivåene, derfor blir planprogrammets omtalte *Viktige føringer* (side 12) fortsatt en del av arbeidet.

Saks- og faktaopplysninger

Følgende vedtak er gjort i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel:

Kommunestyret 16.12.2019

Kommunestyret gjorde følgende vedtak 16.12.2019 (sak 149/19):

1. Kommunestyret slutter seg til at prosessen for å utarbeide en ny versjon av kommuneplanens samfunnsdel startes opp og gis høy prioritet.
2. Rammene for organisering og gjennomføring av planarbeidet skal basere seg på innholdet i foreliggende saksutredning. Planen skal i samsvar med dette trekke opp overordnede mål og strategier for Karmøy kommune som samfunn og -organisasjon.
3. Formannskapet fungerer som politisk utvalg for planprosessen- jamfør delegasjonsreglement vedtatt i K-sak 115/16. Formannskapet forutsettes å ha en aktiv rolle og kan ved behov oppnevne underutvalg blant egne medlemmer til deltakelse i ulike faser av planarbeidet.
4. Rådmannen bes om å følge opp denne saken ved å utarbeide et konkret forslag til organisering og gjennomføring av planprosessen. Forslaget legges fram til beslutning i formannskapet.
5. Kommunestyret ber om å bli holdt orientert om framdriften i planprosessene. Det skal være et siktemål at kommunestyret kan vedta planen senest i løpet av første halvår 2021.

Kommunestyret har igjennom sitt vedtak gitt klare føringer for at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres og gis høy prioritet i inneværende kommunestyreperiode. Vedtaket gir også klare føringer for organiseringen og prosessen i planarbeidet.

Formannskapet 27.01.2020

Som en oppfølging til kommunestyrets vedtak i sak 149/19, er det utarbeidet en egen sak til formannskapet som utdyper rammene planprosess og organisering i arbeidet med samfunnsdelen. Formannskapet gjorde følgende vedtak 27.01.2020 (sak 10/20):

1. Det oppnevnes et politisk arbeidsutvalg fra formannskapet til de forestående planprosessene som skal lede fram til en ny versjon av kommuneplanens samfunnsdel. Utvalget består av følgende medlemmer:

- Helge Thorheim (Karmøylista)
- Rune Midtun (Fremskrittspartiet)
- Svanhild Irene Lygre Andersen (Arbeiderpartiet)
- Randi Wisnes (Høyre)

2. Arbeidsutvalget er et underutvalg uten formell vedtaksmyndighet. Utvalget rapporterer jevnlig til

formannskapet om status, framdrift og aktuelle problemstillinger som ønskes avklart.

3. Det forutsettes at det etableres tett samhandling med de administrative aktørene som rådmannen oppnevner til planarbeidet.

4. Kommunestyret har i sak 149/19 vedtatt en framdrift, som tilsier endelig vedtak i løpet av første halvår 2021. Formannskapet ber om at planarbeidet organiseres og iverksettes basert på ovennevnte vedtakspunkter og vedtatt tidsramme for gjennomføring.

Formannskapet 28.09.2020

Formannskapet fastsatte planprogrammet og gjorde følgende vedtak: 1. Formannskapet fastsetter planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, slik som dokumentet er vedlagt saken, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-13 og delegasjonsreglementet.

2. Planprogrammet legges til grunn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel

Kommunestyret 16.11.2020

Kommunestyret stadfestet vedtaket fra formannskapets vedtak:

1. Formannskapet fastsetter planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, slik som dokumentet er vedlagt saken, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-13 og delegasjonsreglementet.

2. Planprogrammet legges til grunn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Hovedhensikt med samfunnsdelen er å bidra til bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling. Samfunnsdelen har to hovedinnretninger:

- Kommunesamfunnet som helhet
- Kommunen som organisasjon

Gjennom arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og synliggjøre de strategiske valg kommunen tar. Kommuneplanen skal videre synliggjøre utfordringer, mål og strategier for kommunen som organisasjon. Kommuneplanens samfunnsdel skal gi overordnede mål for sektorenes planlegging og retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i den kommunale virksomheten.

I samfunnsdelen skal det tas strategiske valg for utviklingen av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen er således et godt verktøy for strategisk overordnet styring. Dette forsterkes ved å knytte handlingsdelen til samfunnsdelen. Da muliggjøres en sterkere strategisk styring og prioritering av arbeidsoppgaver.

Samfunnsdelen skal bidra til en bedre politisk styring, ved at den legger føringer for den langsiktige utviklingen av kommunen. Samfunnsdelen skal fungere som et operativt strategisk styringsverktøy : Hvor alt vi gjør, være seg enkeltvedtak, planer, strategier eller budsjetter skal støtte opp om målsettingene.

Plan- og bygningsloven § 11-2 sier blant annet:

«Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private....».

Prioritering av hovedmål

Hovedformålet med planarbeidet er beskrevet slik i planprogrammet (fastsatt 16.11.2020):

«(...) styrke og forankre samfunnsdelens posisjon som Karmøys viktigste styringsdokument, samt styre kommunen som samfunn og organisasjon i en retning som er forankret i FNs bærekraftsmål.»

Første del av målsettingen understreker funksjonen til samfunnsdelen, mens siste del berører innhold og innretning for arbeidet. I «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2019, side 3) slås det fast at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, og at det derfor er viktig at bærekraftsmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Denne forventningen understreker at vi står overfor et paradigmeskifte, hvor kommunene forventes å legge til grunn FNs bærekraftsmål som et helhetlig rammeverk for å arbeide med bærekraftig utvikling.

Likevel er det klart at kommunen ikke kan prioritere samtlige 17 hovedmål og 169 delmål i arbeidet med samfunnsdelen. Kommunen må gjøre et strategisk utvalg av hovedmål. Planprogrammet til samfunnsdelen legger opp til at administrasjonen, i utviklingen av planforslaget, skal forankre en prioritering av hovedmål i et politisk vedtak. Til grunn for rådmannens anbefalinger ligger innspill fra medvirkningsarbeid og analyse av kunnskapsgrunnlag. Det har vært gjennomført en bred medvirkning i form av ulike workshops med innbyggere, politikere, næringsliv og organisasjoner og lag. Videre har det vært gjennomført ulike administrative innspillsrunder i arbeidet med samfunnsdelen. I tillegg til eksisterende kunnskapsgrunnlag ble det bestilt en levekårsundersøkelse og tre mulighetsstudier for utvikling av byene våre.

For å anbefale et utvalg hovedmål, er det hensiktsmessig å ha en retningsgivende visjon. Karmøy kommune sin visjon er «Kommunen som vil du skal lykkes», men den hjelper oss ikke i prioriteringen av hovedmål for samfunnsdelen. Når en ny kurs skal stakes ut blir det særlig viktig å utarbeide en samfunnsdel med en klar rød tråd, på tvers av hovedmålene. Derfor har administrasjonen, i sitt medvirkningsarbeid, brukt følgende «arbeids-visjon»: *Karmøy kommune skal møte dagens behov og utvikle samfunnet på en måte som ikke ødelegger mulighetene for kommende generasjoner til å møte sine behov.* Denne er innholdsmessig klar, men samtidig for «tung» til å brukes aktivt i det videre arbeidet. For å utvikle en tydelig samfunnsdel anbefaler rådmannen at det vedtas en klar og retningsgivende visjon for arbeidet med samfunnsdelen. Rådmannen foreslår:

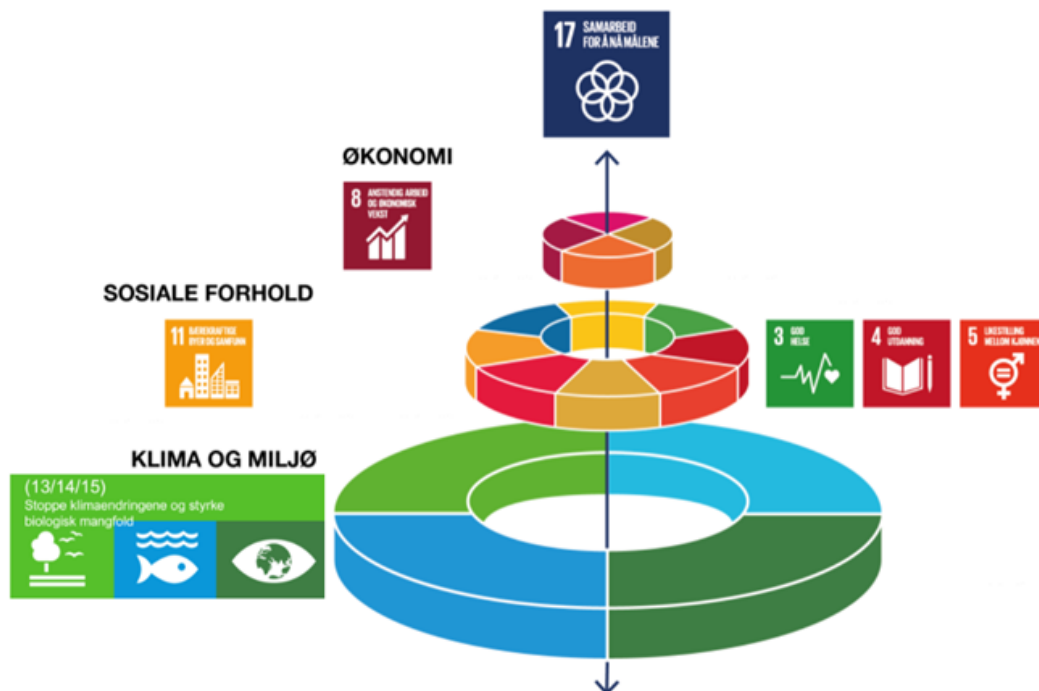
Sammen skaper vi en bærekraftig og inkluderendekommune.

Tanken bak den nye visjonen er å understreke at **vi** ikke er kommunen alene, men hele karmøysamfunnet. Målsettingen er bærekraft i alt vi gjør, og et sentralt prinsipp i FNs bærekraftsmål er at «ingen skal etterlates» (leaving no one behind). Derfor tar vi mål av oss til å utvikle en

inkluderende kommune som minsker sosial ulikhet mellom folk, kjønn, etnisitet, alder, funksjonsnivå osv. For å støtte opp om denne visjonen anbefaler rådmannen at formannskapet prioriterer følgende syv hovedsatsningsområder fra FNs bærekraftsmål:

- **3. God helse** - Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder
- **4. God utdanning** - Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle
- **5. Likestilling mellom kjønnene** - Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet
- **8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst** - Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle
- **11. Bærekraftige byer og tettsteder** - Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige
- **13/14/15 Stoppe klimaendringene og styrke biologisk mangfold** - Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem, og å beskytte, gjenopprette og fremme biologisk mangfold
- **17. Samarbeid for å nå målene** - Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

Hvert av disse hovedmålene skal i sum bidra til at vi når visjonen og er strategisk valgte mål som støtter opp om de tre hoveddimensjonene: Miljømessig-, samfunnsmessig og økonomisk bærekraft. Logikken er enkel: Uten en klode ikke noe samfunn, og uten et samfunn ingen økonomi. Dimensjonene står ikke imot hverandre, men er snarere sammenvevde. Bærekraftstenkningen skal gjennomsyre hvert enkelt hovedmål.

Kort om hvert prioriterte mål:

Stoppe klimaendringene og styrke biologisk mangfold:

Karmøy kommune har valgt å slå sammen mål 13,14 og 15 fordi vi ønsker å synliggjøre sammenhengen mellom klimaendringene og viktigheten av å ivareta biologisk mangfold gjennom en helhetlig tilnærming til miljøutfordringene vi står i. Kommunen har et rikt og viktig arts mangfold, men spredt arealutnyttelse utgjør en trussel for både biologisk mangfold og bidrar til økt klimagassutslipp. Planprogrammet sier at vi skal begrense nedbygging og sikre god forvaltning av viktige naturområder.

God helse: Folkehelseperspektivet skal inngå i all planlegging og samfunnsutvikling, og er en del av innsatsen for å forebygge snarere enn å behandle. Folkehelse handler om en inkluderende oppvekst, bygge ned sosialulikhet, livskvalitet og psykisk helse, helsefremmende lokalsamfunn og fysisk aktivitet for alle. I tillegg er det slik at aldersgruppen 65 til 80+ ventes å øke med 3908 personer fra 2020-2040. En slik demografisk endring gjør at kommunen må jobbe strategisk for å levere bærekraftige helsetjenester. Vedlagt finner dere levekårsundersøkelsen, den tar sikte på å kartlegge befolkningens levekår innenfor et bestemt geografisk område og tidsrom.

God utdanning: Mål 3 og 4 står som de største tjenesteområdene i kommunen: Alle innbyggere i kommunen er, eller kommer i berøring med dem, derfor blir det viktig å legge til grunn klare mål om en mest mulig bærekraftig leveranse og utvikling av disse tjenestene. Både god utdanning og god helse er videre viktig for økonomisk vekst og gode levekår i kommunen. God utdanning og god helse vil være viktig for å utjevne sosialulikhet og muliggjør utviklingen av en inkluderende kommune. God utdanning er viktig for den enkelte, for det sosiale fellesskapet og for samfunnet som helhet. I tillegg til å levere kvalitet i utdanningen bidrar lokalisering av skoler og barnehager til å bygge lokalsamfunn. De kan i større å mindre grad bidra til effektiv tjenesteproduksjon, støtte opp om ønsket utviklingsretning og virke som katalysatorer for en bærekraftig kortreist hverdag.

Likestilling mellom kjønnene: Mål 5 har blitt løftet frem som et av de klareste prioriterte områdene i samtlige medvirkningsrunder. I tillegg viser tall fra SSB at Karmøy kommune ligger langt under nasjonale snittverdier for viktige likestillingsparametre. Mangel på likestilling mellom kjønnene gir strukturelle forskjeller i kommunen: Kvinner tjener mindre, jobber mer deltid, har lav politisk representasjon og lavere utdanningsnivå sammenlignet med både nabokommuner og nasjonen. Kommunen har gode forutsetninger for å løfte frem denne utfordringen og jobbe strategisk mot et mer inkluderende samfunn.

Bærekraftige byer og tettsteder: Allerede i planprogrammet gjenkjennes viktigheten av å styrke og utvikle eksisterende sentrer, med særlig vekt på Karmøys tre byer. God by- og stedsutvikling skal legge til rette for en kortreist hverdag hvor man kan jobbe, handle og bo uten å måtte være avhengig av privatbilen. Byen skal være arenaer for næringsutvikling, gi gode møteplasser og oppvekstmiljø, bygge identitet og stolthet. Byene består av både sosial og teknisk infrastruktur som skoler, idrettsanlegg, kirker, bibliotek, veier, grønnstruktur, havner, vann og avløpsanlegg og renovasjon – alt dette gjør at en strategisk satsning på befolkningsvekst nært byene vil kunne gi god måloppnåelse innen økonomisk-, sosial-, og miljømessig bærekraft. Vedlagt denne saken ligger tre mulighetsstudier som viser utviklingspotensialet i byene med konkrete forslag til hvordan god byutvikling kan støtte opp om FNs bærekraftsmål.

Anstendig arbeid og økonomisk vekst: Mål 8. er helt sentralt for at kommunen skal vokse og utvikle seg. Et hvert levende sted er avhengig av et pulserende næringsliv. Bærekraftig økonomisk vekst og verdiskaping er viktig for kommunens økonomi, skatteinngang og tjenester – i tillegg muliggjør jobbskaping utvikling av mer bærekraftige byer som kan tilby en kortreist hverdag hvor bilavhengighet reduseres.

Samarbeid for å nå målene: For å ivareta sammenhengstenkningen og utviklingen av kommunen som organisasjon mener rådmannen at det særdeles viktig å prioritere mål 17 som siste hovedmål. Dette blir viktig for å kunne nyttiggjøre seg all den kompetansen som finnes i organisasjonen, bygge ned siloer og åpne opp for nye samarbeidsformer inn mot det frivillige eller det private næringsliv. Samfunnet blir stadig mer nettverksorientert og forutsetter et sterkere samarbeid på tvers. For å kunne skape nye og bærekraftige løsninger vil samarbeid mellom det offentlige, academia, næringsliv, innbyggere, lag og foreninger, sosiale entreprenører og ideelle aktører bli stadig viktigere.

Prosessen videre

At rådmannen for eksempel ikke prioriterer mål 12 om *Ansvarlig forbruk og produksjon* som et hovedmål, betyr ikke at det ikke kan bli dratt veksler på. Nettopp fordi sammenhengstenkningen er så tydelig i FNs bærekraftsmål, vil det i arbeidet med hvert enkelt hovedmål bli helt naturlig å trekke veksler på delmål fra noen av de hovedmålene som ikke er foreslått som kommunens syv prioriterte målsettinger.

Rådmannen vil nå, etter at formannskapet vedtar prioriterte hovedmål for samfunnsdelen, sette ned syv tverrfaglige grupper, bestående av medlemmer fra ulike deler av administrasjonen, som skal utarbeide hvert sitt kapittel til samfunnsdelen. På den måten sikrer rådmannen at ulike faglige tilnærminger blir medtatt, målene og tiltakene forankres i organisasjonen, og det blir klart at f.eks «God helse» ikke er et tema som håndteres av Helse og omsorg alene, men av hele kommunen i sum. Administrasjonen vil omformulere hovedmål og relevante delmål, slik at de treffer vår lokale kontekst i Karmøy kommune. I tillegg til en målstruktur vil det også bli utformet konkrete strategier for å oppnå de aktuelle mål og delmål. Leder for By- og samfunnsutvikling vil ha ansvaret for å koordinere prosessen, og sørge for at arbeidet forankres underveis, i den politiske arbeidsgruppen og formannskapet, før endelig forslag til ny samfunnsdel legges på høring. De valgte syv hovedmål vil med andre ord utgjøre rammene og disposisjonen for kommuneplanens samfunnsdel.

Forventet førstegangshøring blir tidlig høst 2021.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler, på bakgrunn av de opplysninger, vurderinger og vedlegg, som fremgår av saken at formannskapet gir sin tilslutning til den nye visjonen for samfunnsdelen og de syv prioriterte hovedmålene. Planprogrammet er fortsatt styrende for arbeidet med utarbeidelsen av planforslaget, og denne saken er kun en presisering og en prioritering av valgte hovedmål. Slik rådmannen vurderer det, faller dette inn under formannskapets rolle som politisk utvalg og skal ikke fremmes for KS.

Vedlegg:

Mulighetsstudie Kopervik - VILL 120421 A4 redusert

Mulighetsstudie Skudeneshavn - VILL 120421 A4 redusert

Mulighetsstudie Åkrehamn - VILL 120421 A4 redusert

Levekårsundersøkelse (endelig versjon 07.04.2021)

Dato:

06.04.2021

Arkivsak-ID.:

21/3287

JournalpostID:

21/17384

Saksbehandler: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
032/21	Formannskapet	19.04.2021

Samlesak for referatsaker

Underliggende saker:

058/21, Søknad om sponsorstøtte - Pckjøp UB

059/21, 17. mai på Haugalandet 2021 - TVH

060/21, 10-årsmarkering 22. juli - Ti år siden terroren rammet oss

061/21, Invitasjon til nominering av Årets ungdomskommune 2021

062/21, Nominasjon Rogaland sin kandidat til Nasjonal kulturlandskapspris 2021

063/21, Forebygging av hatefulle ytringer og trusler rettet mot politikere og andre samfunnsdebattanter

064/21, Bekreftelse fra ICAN Norge

065/21, Høring - utmåling og betaling av overtredelsesgebyr ilagt i medhold av (nye bestemmelser i) legemiddeloven § 28 a, apotekloven § 9-6 og folketrygdloven § 25-6 a

066/21, Høring - Endring i forskrift om genetisk masseundersøkelse av nyfødte

067/21, Høring - endringer i helsepersonelloven: autorisasjon av naprapater, osteopater, logopeder og paramedisinere

068/21, Høring - Forslag til endring i lov om folketrygd § 5-10 og ny forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos logoped og audiopedagog

069/21, Høring - forslag til forlengelse av midlertidige endringer i plan- og bygningsloven for å avhjelpe konsekvenser av covid-19

070/21, Høring - Forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for samisk sykepleierutdanning

071/21, Høring - gjennomføring av eksamen og fastsettelse av standpunktkarakterer våren 2021

072/21, Høring - Nasjonale faglige råd for forebygging og riktig bruk av tvang i psykisk helsevern for voksne

073/21, Høring – NOU 2019: 7 Arbeid og inntektssikring og NOU 2021: 2 Kompetanse, aktivitet og inntektssikring

074/21, Høring av forslag til forskrift om tilskudd til inkludering av barn og unge

075/21, Høring av forslag til nytt ruteopplegg for hurtigbåt i Rogaland

076/21, Høring av Riksantikvarens klimastrategi

077/21, Høring - Utredning om organisering av luftambulansetjenesten

KARMØY KOMMUNE

Dato:

12.04.2021

Arkivsak-ID.:

21/3287

JournalpostID:

21/18668

Saksbehandler: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
033/21	Formannskapet	19.04.2021

Samlesak for spørsmål